VELENJE 1959 2019

60 let

VELENJSKI ŽUPANI IN ČASTNI OBČANI

VSEBINA: Mojca Ževart, Andželina Jukić (Muzej Velenje)

OBLIKOVANJE: Opa!celica (Bojan Pavšek)

FOTOGRAFIJE: Arhiv Mestne občine Velenje in Muzeja Velenje, Ksenija Mikor

---

Viri:

Šaleški biografski leksikon (spletna izdaja; dostop avgust 2019).

Kljajič, D. Velenje po letu 1945. V: Velenje: razprave o zgodovini mesta in okolice, ur. Tone Ravnikar, 359-413. Velenje: Mestna občina, 1999.

Odlok o priznanjih Mestne občine Velenje. Uradni vestnik Mestne občine Velenje, 28. februar 1997, št. 2.

Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o priznanjih Mestne občine Velenje. Uradni vestnik Mestne občine Velenje, 3. november 2003, št. 12.

Statut Mestne občine Velenje (http://www.velenje.si/files/default/uprava/dokumenti/Statut%20in%20poslovnik%20mov%202016%20www.pdf; dostop: april 2019).

Ustava Socialistične federativne republike Jugoslavije; Ustava Socialistične republike Slovenije; Ustavni zakon o odpravi okrajev v SR Sloveniji; Zakon o republiški upravi v SR Sloveniji; Zakon o organizaciji republiške uprave SR Slovenije. Ljubljana: Uradni list SRS, 1965.

Peter Krapež (ustni vir; 27. avgust 2019)

https://www.slovenska-biografija.si (dostop: avgust 2019)

http://www.sazu.si/clani/matjaz-kmecl (dostop: avgust 2019)

https://sl.wikipedia.org (dostop: avgust 2019)

Mestna občina Velenje, september 2019

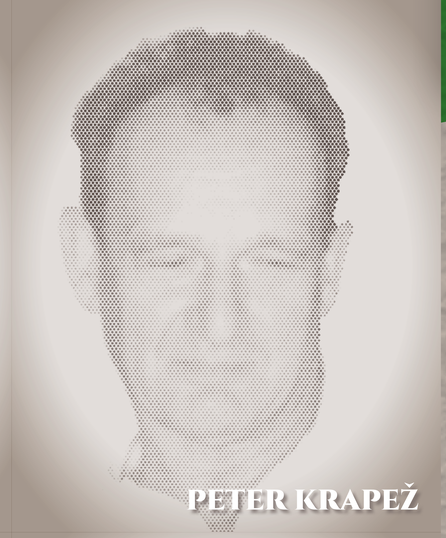
MESTNA OBČINA VELENJE

muzej VELENJE

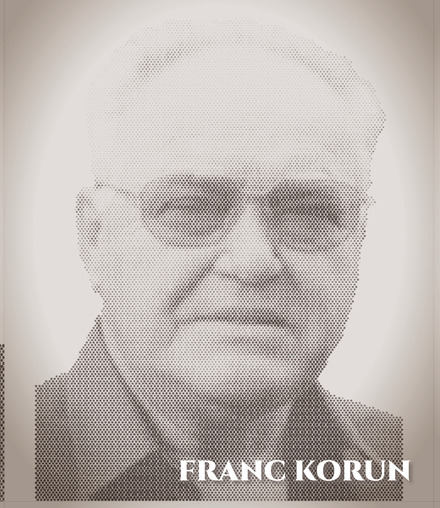
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

LUDVIK MALI

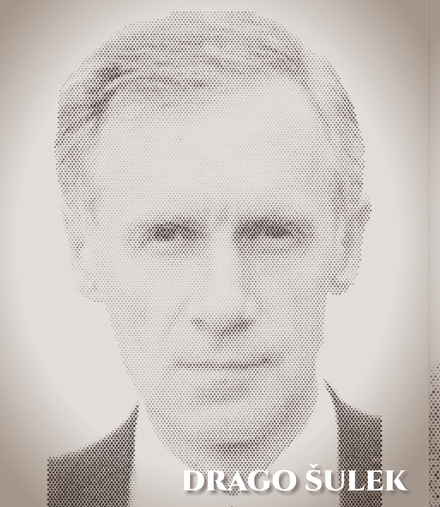

ANTON MOČILNIK

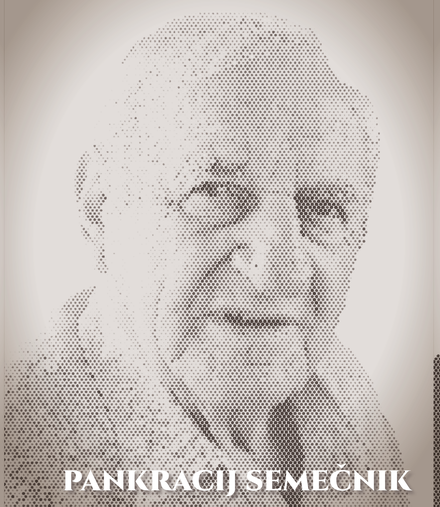

PETER KRAPEŽ

NEŠTL ŽGANK

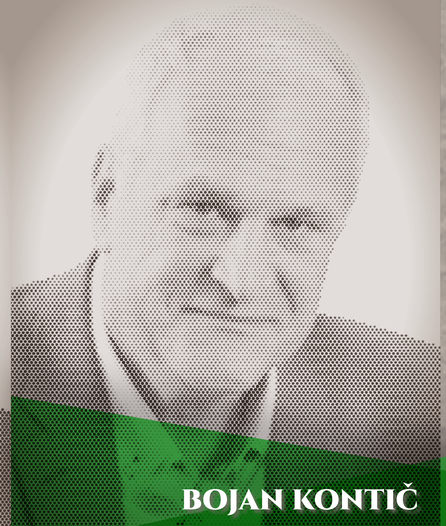

FRANC KORUN

JANEZ BASLE

DRAGO ŠULEK

PANKRACIJ SEMEČNIK

SREČKO MEH

BOJAN KONTIČ

ŽUPANI

V Velenju letos praznujemo »60 let mesta«. *Velenje pa ni le mesto, je tudi občina. In v Republiki Sloveniji občine predstavljajo ter zastopajo župani, ki jih na neposrednih in tajnih volitvah izvolijo državljani s stalnim bivališčem v občini. Mandatna doba župana traja štiri leta. Župan v skladu z zakonom odloča tudi o na občino prenesenih zadevah iz državne pristojnosti ter opravlja z zakonom predpisane naloge na področju zaščite in reševanja.*

Pred osamosvojitvijo Slovenije, v času Socialistične federativne republike Jugoslavije, se prvi možje občin niso imenovali župani, ampak predsedniki skupščine občine.

Velenje je bilo do avgusta leta 1955, ko je prišlo do reorganizacije teritorialne uprave in je bil ta ukinjen, njegovo območje pa razdeljeno v dve novi občini, del Šoštanjskega okraja. Uradno poimenovanje novih občin je bilo: Občinski ljudski odbor (ObLo) Mozirje in ObLo Šoštanj. Predsednik ObLo Šoštanj, ki je poleg drugih krajev Šaleške doline obsegal tudi mesto Velenje, je postal Franc Podvratnik. Funkcijo je opravljal do oktobra leta 1957, ko ga je po volitvah v občinske skupščine zamenjal Stane Ravljen. Ravljen je bil na mestu predsednika občine Šoštanj do februarja 1960, oktobra tega leta pa so za novega predsednika občine Šoštanj izvolili Petra Šprajca, ki ga je 27. aprila 1962 kot neprofesionalni predsednik zamenjal Ludvik Mali.

ObLo Šoštanj je v Perspektivnem programu razvoja občine Šoštanj v razdobju 1961-1965 zapisal, da je potrebno za organe ljudske oblasti zgraditi novo upravno poslopje v Velenju in sedež občine prestaviti tja.

Sklep o prestavitvi sedeža občine iz Šoštanja v Velenje je ObLo Šoštanj sprejel 30. januarja 1963. Predlog je poslal tudi skupščini Ljudske republike Slovenije (LRS) in 18. marca 1963 je bil na seji Republiškega zbora Skupščine LRS po 6. členu Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o območjih okrajev in občin v LRS sprejet sklep o preimenovanju občine Šoštanj v občino Velenje in o preselitvi občinske uprave v Velenje. Sklep je začel veljati 28. marca 1963, a nova občina Velenje je imela dobre tri mesece svoj sedež še v Šoštanju, potem pa so jo preselili v današnjo občinsko upravno stavbo, ki jo je občini odstopil velenjski premogovnik.

Po volitvah v občinske ljudske odbore 24. in 26. maja 1963 so novoizvoljeni odborniki v občinski zbor in zbor delovnih skupnosti na svoji 1. seji 3. junija 1963 za predsednika občine Velenje s sedežem v Šoštanju izvolili Ludvika Malija. Prve stranke so v novih prostorih občine Velenje v Velenju začeli sprejemati v ponedeljek, 15. julija 1963. Takrat je Velenje tudi dejansko postalo gospodarsko, kulturno in upravnopolitično središče Šaleške doline.

Po ustavi iz leta 1974 in uvedbi delegatskega sistema ter krajevnih skupnosti so bile občinske skupščine sestavljene iz treh zborov: družbenopolitičnega zbora, zbora krajevnih skupnosti in zbora združenega dela. Delegati vseh treh zborov velenjske občinske skupščine so volili predsednika Skupščine občine Velenje.

8. aprila 1990 so bile v Občini Velenje prve večstrankarske volitve po drugi svetovni vojni in 10. maja 1990 je prvič zasedala novoizvoljena večstrankarska velenjska občinska skupščina. Na zasedanju velenjske občinske skupščine 21. maja so delegati za predsednika skupščine izvolili Pankracija Semečnika.

4. in 18. decembra 1994 (prvi in drugi krog) so bile prve neposredne županske volitve po osamosvojitvi Slovenije, na katerih je bil za velenjskega župana izvoljen Srečko Meh.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

predsednik Občine Velenje

mandat: 1962–1965

LUDVIK **MALI**

gospodarstvenik, ravnatelj, družbenopolitični delavec

rojen: *Cerklje na Gorenjskem, 1919*
umrl: *Velenje, 2012*

Ludvik Mali je bil slavnostni govornik na prvem skoku čez kožo v Velenju, ki so ga ob zaključku šolanja prve generacije takratne Industrijske rudarske šole pripravili leta 1961.

Po maturi v Ljubljani se je leta 1938 vpisal na študij montanistike, ki ga je moral zaradi začetka 2. svetovne vojne prekiniti. Narodnoosvobodilnemu gibanju se je priključil leta 1941, že naslednje leto pa so ga italijanski okupatorji internirali. Vojna leta je preživel v različnih italijanskih in nemških taboriščih. Po vojni se je zaposlil v rudniku kaolina Črna, kjer je ob delu tudi končal študij montanistike. Med letoma 1948–1959 je delal v premogovnikih Zabukovica, Velenje, Laško in Kreka. Leta 1959 je ponovno prišel v Velenje in se zaposlil kot ravnatelj Rudarskega šolskega centra. Leta 1962 je postal predsednik Občinskega ljudskega odbora Šoštanj, leta 1963 pa predsednik Občine Velenje. Leta 1966 je postal direktor velenjskega premogovnika in na tem mestu ostal dva mandata. Od leta 1974, ko se mu je iztekel drugi direktorski mandat, do upokojitve leta 1978 je v premogovniku opravljal različne funkcije.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

predsednik občinske skupščine

mandat: 1965–1966

ANTON MOČILNIK

gospodarstvenik, družbenopolitični delavec

rojen: *Mežica, 1927*
umrl: *Topolšica, 2012*

“Ko smo gradili vodovod, smo z množičnim dobrovoljnim delom, rekli smo mu udarniško, izkopali kanale na trasi, dolgi skoraj šest kilometrov. Družili smo se in ob tem ustvarili prenekatero dobrino. Delo je izgrajevalo tudi nas. Ja, tako je bilo: mi smo gradili mesto, mesto pa je gradilo nas. Prav bi bilo, da bi tudi danes prebivalci mesta znali in hoteli ohraniti in vzdrževati pridobitve tistih časov.”

Obiskoval je osnovno in meščansko šolo v Mežici, zaključil rudarsko tehnično šolo in diplomiral na Višji ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru. Od leta 1951 do leta 1961 je bil zaposlen v Rudniku lignita Velenje, med letoma 1961 in 1965 ter 1966 in 1967 je bil podpredsednik Skupščine občine Velenje, v letih 1965–1966 pa njen predsednik. Leta 1967 se je vrnil v velenjski premogovnik, kjer je delal do upokojitve leta 1974.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

predsednik občinske skupščine

mandat: 1966–1969

PETER MARTIN KRAPEŽ

gospodarstvenik, družbenopolitični delavec

rojen: *Celje, 1935*

Ko so taborniki iz Šaleške doline pred desetletji iskali taborni prostor, kjer bi organizirali poletne tabore, je Peter Krapež predlagal, da gredo pogledat v Ribno pri Bledu. Tam je nekoč kot mlad tabornik med kolesarskim raziskovanjem Slovenije že taboril. Takoj, ko so njegovi taborniški kolegi ugledali taborni prostor v Ribnem, je bilo odločeno: »To je to!« Do zdaj se je v Ribnem zvrstilo že 53 generacij tabornikov iz Šaleške doline.

Osnovno šolo je obiskoval v Mariboru in na Teharjah pri Celju. Po maturi na klasični gimnaziji v Ljubljani se je vpisal na študij gozdarstva na ljubljanski fakulteti za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo. V začetku leta 1961 se je kot diplomirani inženir gozdarstva zaposlil v Kmetijski zadrugi Šoštanj. Šaleški in Zgornji Savinjski dolini je ostal zvest do upokojitve leta 1995. V tem času je opravljal številne naloge in funkcije: bil je terenski gozdar, podpredsednik in predsednik velenjske občinske skupščine, delavec v lesno predelovalni industriji (Lik Šoštanj, STIX, Gorenje-Lesna), uslužbenec Rudnika lignita Velenje in Rudarsko elektroenergetskega kombinata Velenje na razvojnem in ekonomskem področju ter uslužbenec velenjske podružnice Službe za družbeno knjigovodstvo. Dejaven je bil tudi v sindikalnem gibanju, klubu samoupravljavcev, kulturni skupnosti, pri tabornikih in v smučarskem klubu, skorajda od ustanovitve Civilne zaščite pa do upokojitve je opravljal tudi funkcijo poveljnika Civilne zaščite v Velenju.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

predsednik občinske skupščine

mandat: 1969–1978

NESTL ŽGANK

gospodarstvenik, politik

rojen: *Dolenja vas pri Preboldu, 1909*
umrl: *Topolšica, 2004*

Ob velenjskem občinskem prazniku leta 2009 je Mestna občina Velenje pred upravno stavbo na Titovem trgu postavila spomenik Nestlu Žganku, »graditelju Velenja«, katerega avtor je akademski kipar mag. Boštjan Drinovec. Nestl Žgank bi ob petdeseti obletnici odprtja velenjskega mestnega središča, ko je v najmlajšem slovenskem mestu dobil spomenik, dopolnil sto let.

Obiskoval je šestrazredno šolo v Preboldu, nato pa se je pri mizarju Pavšku v Podgori pri Rečici ob Paki izučil za mizarja. Pred 2. svetovno vojno je najprej delal v Tekstilni tovarni v Preboldu, nato pa v galvanizerski delavnici v Ljubljani. Po okupaciji Slovenije leta 1941 se je takoj priključil odporniškemu gibanju; najprej v Ljubljani, nato pa je vse do konca vojne večji del deloval na Štajerskem. Po vojni je najprej služboval v Celju, 1. februarja 1949 pa je postal pomočnik direktorja Generalne direkcije za rudarstvo Ljudske republike Slovenije v Ljubljani. Decembra 1950 so ga imenovali za direktorja Rudnika lignita Velenje in na tem mestu je ostal petnajst let. Nato je bil dva mandata predsednik velenjske občinske skupščine, leta 1978 pa je za dve leti postal direktor velenjskega Zavoda za urbanizem.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

predsednik občinske skupščine

mandat: 1978–1982

FRANC (FRANJO) KORUN

družbenopolitični delavec, gospodarstvenik

rojen: *Ljubljana, 1933*
umrl: *Topolšica, 2000*

Franjo Korun je bil kot amaterski igralec več let dejavni član velenjskega amaterskega gledališča. Leta 1959 se je občinstvu predstavil v vlogi Othella.

Osnovno šolo je obiskoval v Nomnju (Občina Bohinj), med 2. svetovno vojno pa v Avstriji. Po vojni je šolanje nadaljeval na nižji gimnaziji v Šoštanju in strojni tehnični šoli v Ljubljani. Diplomiral je na Višji šoli za organizacijo dela v Kranju. Med letoma 1959 in 1969 je bil zaposlen v podjetju Chrommetal Velenje, od leta 1970 do leta 1978 je bil sekretar Okrajnega komiteja Zveze komunistov Velenje, od leta 1978 do leta 1982 pa predsednik Skupščine občine Velenje. Med letoma 1982 in 1994 je bil direktor podjetja ERA Velenje.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

predsednik občinske skupščine

mandat: 1982–1986

JANEZ BASLE

gospodarstvenik, družbenopolitični delavec

rojen: *Maribor, 1940*
umrl: *Slovenj Gradec, 2015*

V obdobju, ko je Vegrad vodil kot direktor, je družba doživela velik napredek. Ob koncu njegovega direktorskega mandata je zaposlovala več kot dva tisoč ljudi. Kot predsednik velenjske občinske skupščine in kot predsednik Savinjsko-šaleške območne gospodarske zbornice si je prizadeval predvsem za sanacijo podjetja Gorenje, ki se je v tistem obdobju znašlo v težavah.

Od leta 1942 je živel v Preboldu, kjer je obiskoval osnovno šolo. Nižjo gimnazijo je obiskoval v Žalcu, med letoma 1954 in 1958 pa v Ljubljani Srednjo gradbeno šolo, kjer je tudi maturiral. Že istega leta se je zaposlil v Splošnem gradbenem podjetju Beton Celje, od leta 1962 pa je bil zaposlen v velenjskem Vegradu; najprej kot projektant tehnolog, nato kot vodja priprave del, med letoma 1969 in 1982 pa kot glavni direktor. Leta 1974 je za en mandat postal poslanec Zbora združenega dela v republiški skupščini. Med letoma 1986 in 1991 je bil predsednik Savinjsko-šaleške območne gospodarske zbornice. Leta 1991 se je invalidsko upokojil, leta 1997 pa je postal član nadzornega sveta družbe Vegrad. Funkcijo je opravljal do stečaja družbe v letu 2010. Ob delu je dve leti obiskoval Fakulteto za organizacijske vede v Kranju in gradbeno fakulteto v Novem Sadu. V letih od 1962 do 1982 je bil direktor gradbenega podjetja Vegrad. Pripomogel je k njegovemu razvoju iz občinskega podjetja v industrijsko gradbeno podjetje z najmodernejšo montažno gradnjo. Od leta 1982 do leta 1986 je bil predsednik Skupščine občine Velenje, od leta 1962 do leta 1991 pa je bil tudi predsednik območne gospodarske zbornice v Velenju.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

predsednik občinske skupščine

mandat: 1986–1990

MAG. DRAGO ŠULEK

pedagoški delavec, gospodarstvenik

rojen: *Ptuj, 1945*

S soplesalko Vereno, ki je kasneje postala njegova žena, sta med letoma 1967 in 1974 osvojila deset naslovov jugoslovanskih prvakov v standardnih in latinskoameriških plesih ter v kombinaciji. Po končani tekmovalni plesni karieri je bil več let predsednik Plesne zveze Slovenije, plesni učitelj in plesni sodnik. Z ženo sta kot profesionalna plesalca tekmovala v tujini vse do leta 1980.

Osnovno šolo in gimnazijo je obiskoval na Ptuju, potem pa se je vpisal na študij fizike v Ljubljani. Leta 1977 je magistriral s področja metodike pouka fizike. Kot profesor fizike se je leta 1969 zaposlil v velenjskem Rudarskem šolskem centru. Leta 1971 je postal predstojnik srednje kovinarske šole Rudarskega šolskega centra, leta 1974 pa direktor TOZD Pedagoška dejavnost Rudarskega šolskega centra. Leta 1982 je nastopil službo direktorja Centra srednjih šol Velenje. Bil je tudi predavatelj na višji tehniški šoli ter je avtor oziroma soavtor dveh srednješolskih učbenikov s področja optike in termodinamike. Leta 1986 je postal predsednik Skupščine občine Velenje in to funkcijo opravljal do leta 1990. Kasneje je bil še direktor podjetij Gorenje Point in Gorenje Elektronika.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

predsednik občinske skupščine

mandat: 1990–1994

PANKRACIJ SEMEČNIK

pedagoški in družbenopolitični delavec

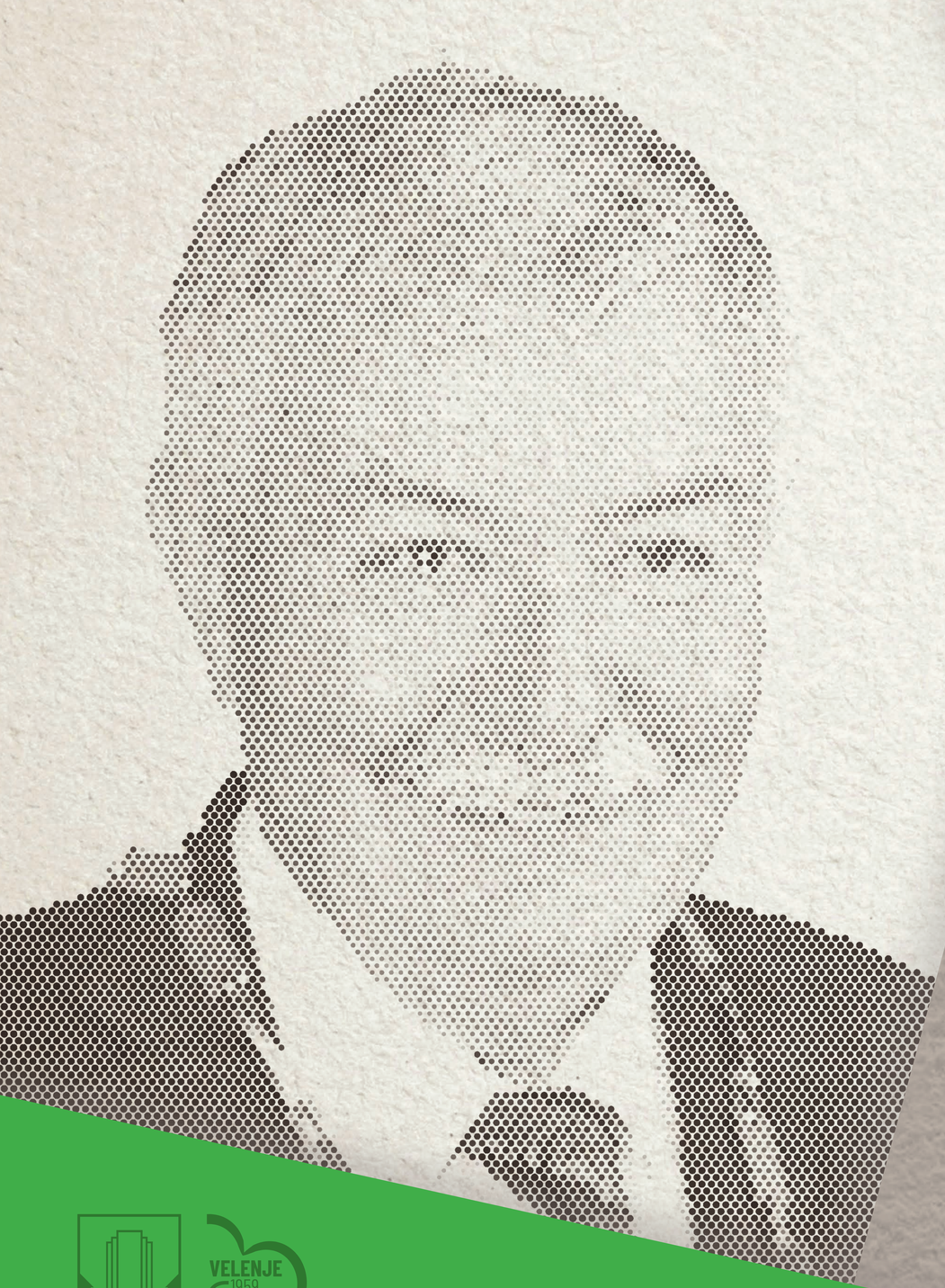
rojen: *Ponikva pri Žalcu, 1938*

Pankracij Semečnik je bil skoraj 40 let pooblaščena oseba za sklepanje zakonskih zvez. V tem času je poročil več kot 1500 parov, 30 let pa je bil tudi govornik na pogrebih.

V osnovno šolo je hodil v Ponikvi pri Žalcu, nato pa je obiskoval nižjo gimnazijo v Žalcu in učiteljišče v Celju. V Ljubljani je končal višješolski študij pedagogike in sociologije. V letih 1960–1964 je bil učitelj, upravitelj in vodja podružnične šole v Andražu nad Polzelo. Tam je soustanovil prvi prosvetni klub v Sloveniji. Ko je prišel službovat v Velenje, je bil najprej pomočnik ravnatelja Osnovne šole Gustava Šiliha Velenje, leta 1969 pa je postal direktor Tretje osnovne šole Velenje (danes Osnovna šola Antona Aškerca) in vrtca v izgradnji. Vodil je obnove in gradnjo podružničnih šol v Pesju in Šentilju, doma krajanov v krajevni skupnosti Šmartno in velenjskega doma učencev. Pet let je bil ravnatelj Osnovne šole Antona Aškerca, nato pa najprej organizator pouka Centra srednjih šol Velenje ter dve leti (1978–1980) direktor centrovega doma učencev. Leta 1980 je postal načelnik Oddelka za ljudsko obrambo Občine Velenje. Dobro leto je vodil tudi oddelek za notranje zadeve, bil je tudi predsednik Občinske konference Zveze rezervnih vojaških starešin. Osem let je bil podpredsednik in petnajst let član Občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije Velenje, med letoma 1987 in 1990 pa predsednik občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva. V njegovem mandatu je Velenje dobilo status mestne občine.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

župan

mandat: 1994–2010

SREČKO **MEH**

politik

rojen: *Završe, 1943*

Srečko Meh je avtor prve digitalne karte, ki so jo uporabljali v Premogovniku Velenje.

V Velenje je prišel leta 1958 kot eden prvih dijakov tukajšnje industrijsko-rudarske šole. Leta 1965 je končal tehnično rudarsko šolo v Ljubljani. Še istega leta je dobil prvo zaposlitev – v velenjskem Rudarskem šolskem centru. Leta 1968 se je zaposlil v jamomerski službi Rudnika lignita Velenje, katere vodja je postal leta 1980. Štiri leta kasneje je bil imenovan tudi za predsednika komisije za rudarske škode. V Premogovniku Velenje je bil zaposlen do leta 1992. Decembra 1991 je bil izvoljen za mandatarja Izvršnega sveta Skupščine občine Velenje, od leta 1992 do leta 1994, ko je bil izvoljen za župana Mestne občine Velenje, pa je bil njegov predsednik. Ko se je po 16 letih poslovil od županovanja, je leto dni še opravljal naloge podžupana, nato pa je bil en mandat poslanec Državnega zbora Republike Slovenije. Kot najstarejši poslanec je vodil konstitutivno sejo šestega sklica slovenskega parlamenta. Kar 26 let je bil predsednik območne strankarske organizacije (ZLSD, kasneje SD), poleg tega pa je opravljal še številne druge funkcije. Med drugim je bil tudi predsednik delavskega sveta Elektrogospodarstva Slovenije ter član predsedstva krovnih slovenskih in jugoslovanskih sindikalnih organizacij.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

župan

mandat: 2010–2020

BOJAN KONTIČ

politik

rojen: *Slovenj Gradec, 1961*

“Prepričan sem, da lahko v mestu, ki je bilo ustvarjeno za nove priložnosti, te najdemo še danes in jih bomo tudi v prihodnje. Tudi sam sem jih bil deležen in sem mestu globoko hvaležen za vse, kar mi je dalo, pa tudi za vse, kar sem jaz lahko dal mestu. Globoko hvaležen sem vsem, ki so kakorkoli prispevali, da je Velenje takšno kot je. Mesto, ki ga preprosto moraš imeti rad. Urejeno, prijazno, odprto, sodobno … Vse dobro želim! Vam in našemu Velenju!”

Mladost je preživel v Pesju, nato pa se je njegova družina zaradi posledic rudarjenja morala preseliti v Velenje, v krajevno skupnost Stara vas. Po končani osnovni šoli je izbral poklic električarja. Najprej je zaključil poklicno, nato pa elektrotehniško šolo. Diplomiral je na Visoki upravni šoli v Ljubljani. Od leta 1983 do leta 1991 je bil zaposlen v Rudniku lignita Velenje. Leta 1993 je bil imenovan za sekretarja Izvršnega sveta Skupščine občine Velenje. To nalogo je opravljal do reorganizacije lokalne samouprave, ko je postal vodja Urada župana in splošnih zadev Mestne občine Velenje. Leta 1996 je bil prvič izvoljen za poslanca Državnega zbora Republike Slovenije, leta 1998 pa tudi za člana Sveta Mestne občine Velenje. Od takrat pa do izvolitve za župana Mestne občine Velenje leta 2010 je opravljal naloge podžupana z vsemi pooblastili. V svojem četrtem poslanskem mandatu (2008–2011) je bil vodja poslanske skupine Socialnih demokratov, takrat največje poslanske skupine v Državnem zboru Republike Slovenije. Leta 2014 je bil kot predstavnik lokalnih interesov izvoljen v Državni svet Republike Slovenije.

VELENJE 1959 2019

60 let

VELENJSKI ŽUPANI IN ČASTNI OBČANI

VSEBINA: Mojca Ževart, Andželina Jukić (Muzej Velenje)

OBLIKOVANJE: Opa!celica (Bojan Pavšek)

FOTOGRAFIJE: Arhiv Mestne občine Velenje in Muzeja Velenje, Ksenija Mikor

---

Viri:

Šaleški biografski leksikon (spletna izdaja; dostop avgust 2019).

Kljajič, D. Velenje po letu 1945. V: Velenje: razprave o zgodovini mesta in okolice, ur. Tone Ravnikar, 359-413. Velenje: Mestna občina, 1999.

Odlok o priznanjih Mestne občine Velenje. Uradni vestnik Mestne občine Velenje, 28. februar 1997, št. 2.

Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o priznanjih Mestne občine Velenje. Uradni vestnik Mestne občine Velenje, 3. november 2003, št. 12.

Statut Mestne občine Velenje (http://www.velenje.si/files/default/uprava/dokumenti/Statut%20in%20poslovnik%20mov%202016%20www.pdf; dostop: april 2019).

Ustava Socialistične federativne republike Jugoslavije; Ustava Socialistične republike Slovenije; Ustavni zakon o odpravi okrajev v SR Sloveniji; Zakon o republiški upravi v SR Sloveniji; Zakon o organizaciji republiške uprave SR Slovenije. Ljubljana: Uradni list SRS, 1965.

Peter Krapež (ustni vir; 27. avgust 2019)

https://www.slovenska-biografija.si (dostop: avgust 2019)

http://www.sazu.si/clani/matjaz-kmecl (dostop: avgust 2019)

https://sl.wikipedia.org (dostop: avgust 2019)

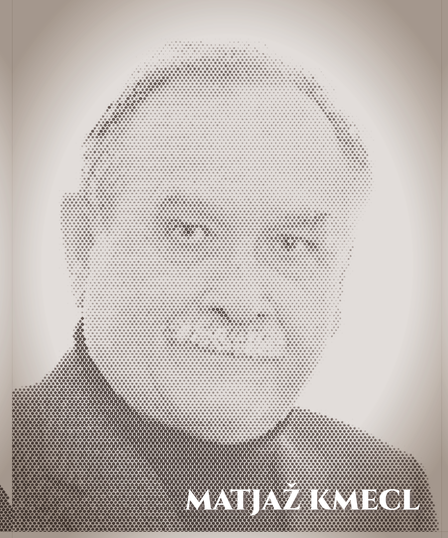

Mestna občina Velenje, september 2019

MESTNA OBČINA VELENJE

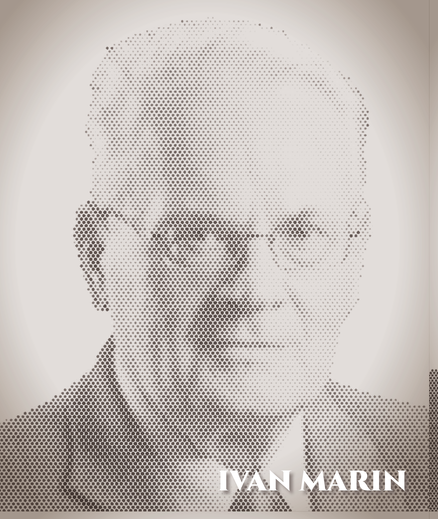
muzej VELENJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

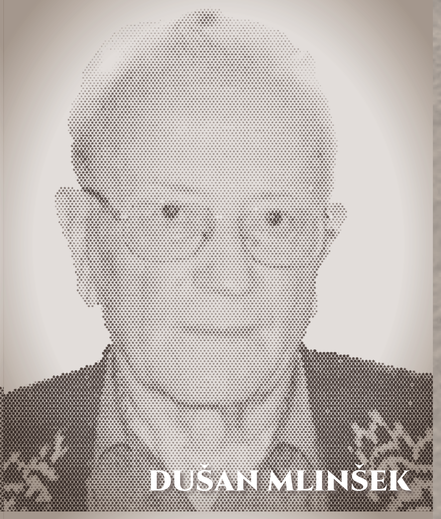

IVAN ATELŠEK

MATJAŽ KMECL

FRANC LESKOŠEK

IVAN MARIN

SREČKO MEH

DUŠAN MLINŠEK

KAREL VERSTOVŠEK

MILAN ZEVART

NESTL ŽGANK

ČASTNI OBČANI

Lokalna skupnost se posameznikom, skupinam in institucijam, ki posebej prispevajo k razvoju, prepoznavnosti in ugledu Velenja v Sloveniji in svetu, ob občinskem prazniku, ki ga praznujemo 20. septembra, zahvali s posebnimi priznanji: ***s priznanji župana Mestne občine Velenje, plaketami Mestne občine Velenje in z grbi Mestne občine Velenje.***

Občasno, največ pa enkrat na štiriletno mandatno obdobje občinskega sveta, se lahko podeli tudi naziv »častni občan Mestne občine Velenje«.

Za častnega občana je lahko proglašen posameznik, ki je izjemno zaslužen za razvoj občine in njeno uveljavitev v državnem ali mednarodnem merilu.

Naziv častnega občana je najvišje priznanje, ki ga je od velenjske lokalne skupnosti lahko deležen posameznik.

Prejemnike priznanj Mestne občine Velenje na podlagi prejetih pobud predlaga Komisija za priznanja Sveta Mestne občine Velenje, članice in člani sveta pa predloge potrjujejo. Pobude za podelitev priznanj lahko podajo občani Mestne občine Velenje, združenja občanov, ki delujejo v Mestni občini Velenje, ter pravne osebe s sedežem v Mestni občini Velenje.

Mestna občina Velenje je doslej imenovala šest častnih občanov, pred ustanovitvijo Mestne občine Velenje leta 1993 pa so častni občani Velenja postali Karel Verstovšek, Franc Leskošek in Nestl Žgank.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

MESTNA OBČINA
VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

V za Velenje jubilejnem letu – 60 let mineva od 20. septembra 1959, ko je bilo z veliko slovesnostjo na Titovem trgu odprto takrat novo zgrajeno mestno središče – v Galeriji na prostem predstavljamo posameznike, ki so desetletja hitrega razvoja in rasti našega mesta še posebej močno zaznamovali ali pa so s svojo osebnostjo in delom v naše okolje vtisnili poseben pečat: velenjske župane in častne občane.

Tiste, ki so si z uspehi na svojem strokovnem področju ter z ugledom v domačem in širšem okolju prislužili najvišje priznanje lokalne skupnosti – naziv častnega občana – predstavljamo vse, može, ki so imeli v rokah krmilo naše občine, pa le tiste, ki so bili na čelu Velenja v času po letu 1959, torej po letu, ki ga štejemo za rojstno letnico novega Velenja. Z nazivom častni občan je Velenje doslej počastilo devet zaslužnih rojakov, županov in predsednikov skupščine (kakor so se prvi možje občine imenovali pred reorganizacijo lokalne samouprave v samostojni Sloveniji) »novega Velenja« pa se je izmenjalo deset. Kot boste videli, sta med njimi dva, ki sta tako med prvimi kot med drugimi.

Njihove življenjske zgodbe, poklicne izbire, karierne poti, prostočasne radosti so raznolike. Verjetno jih loči še kaj. A nekaj jih gotovo druži: imeli so in imajo radi Velenje!

SREČNO!

častni občan

imenovan 2011

IVAN ATELŠEK

gospodarstvenik

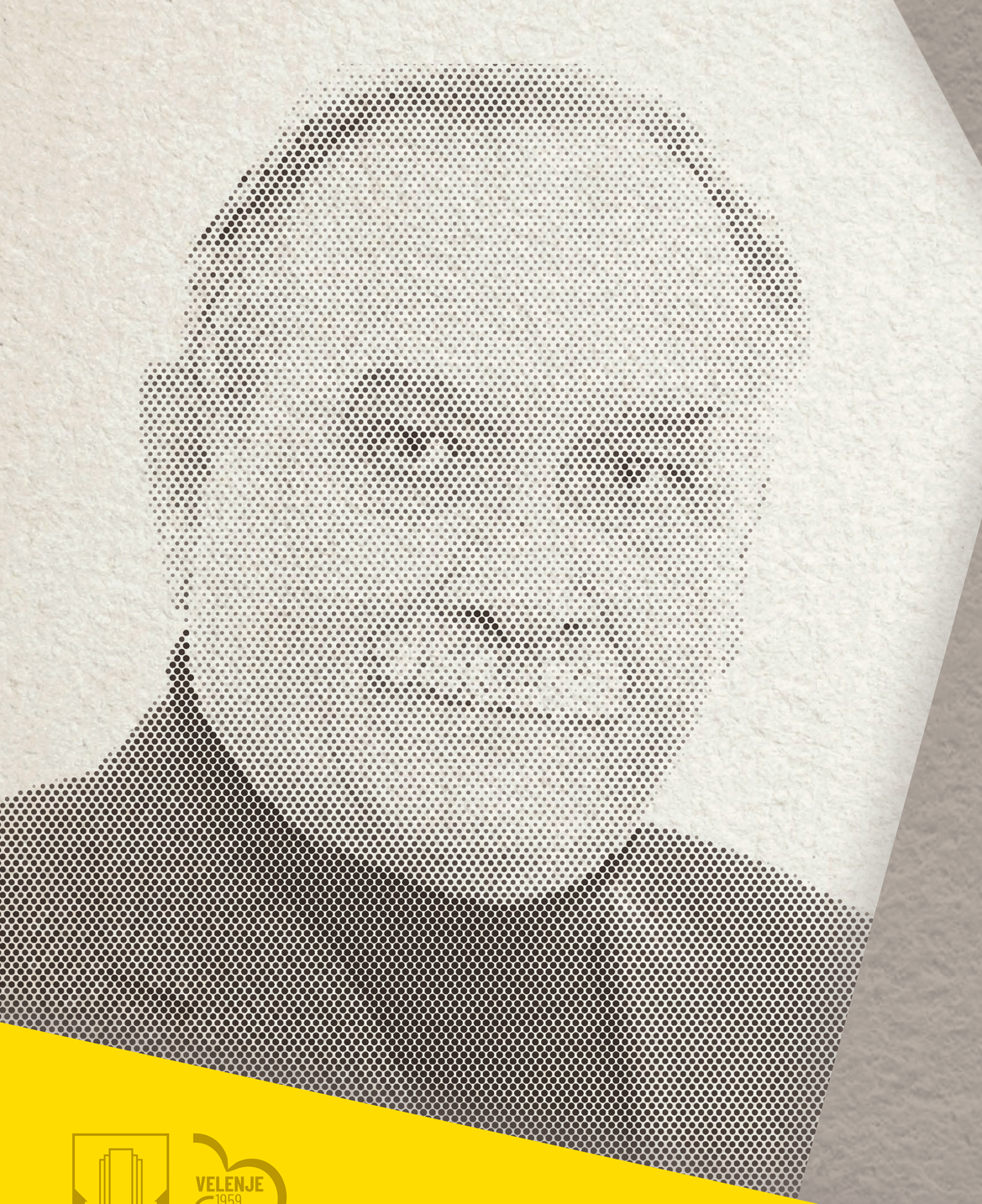
rojen: *Prihova (Nazarje), 1928*
umrl: *Celje, 2011*

“Moja želja je, da to mesto varujete pred vsemi, ki ga razjedajo od zunaj. Mi smo ponosni na to, da smo z lastnimi rokami ustvarili to, kar imamo, zato mladi, strokovnjaki in študentje, stopite skupaj, oblikujte to svojo domovino in pomagajte ustvarjati našo lepo Slovenijo.”

Osnovno šolo je obiskoval v Rečici pri Savinji in v Mozirju, kjer se je tudi izučil za ključavničarja. Leta 1949 je prejel štipendijo za delovodsko šolo v Ljubljani, kjer je postal tudi član ljubljanskega mladinskega mestnega odbora. Kasneje je ob delu končal še srednjo ekonomsko šolo v Celju. V obdobju 1946–1949 je delal v tovarni Glin Nazarje, leta 1953 pa je prevzel vodenje obrtnega podjetja v Šmartnem ob Paki, kjer je uspel uveljaviti večino svojih predlogov, vključno z novim imenom podjetja Gorenje. Podjetje se je leta 1960 preselilo v Velenje. Po pridobitvi posojil za nove investicije je poleg peči na trda goriva začelo izdelovati električne in plinske kuhalne aparate. Atelšek je ves čas spodbujal razvoj in konkurenčnost podjetja, v katerem so kmalu proizvajali tudi hladilnike, zamrzovalne skrinje, male gospodinjske aparate, televizorje, kuhinje ... Vzpostavil je poslovni sistem, razvejan po vsej Jugoslaviji in v tujini, ki je v »zlatih časih« zaposloval okoli 22 tisoč delavcev. Opravljal je številne pomembne funkcije. Med drugim je bil namestnik predsednika Združene Ljubljanske banke, poslanec Gospodarskega zbora Skupščine Socialistične republike Slovenije, predsednik Upravnega odbora skupnosti za energetiko Slovenije, podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije. Dejaven je bil tudi še po upokojitvi leta 1984. Ivan Atelšek je tudi častni občan Občine Šmartno ob Paki.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

častni občan

imenovan 1997

DR. MATJAŽ KMECL

slovenist, literarni zgodovinar in teoretik, pisatelj, politik

rojen: *Dobovec pod Kumom, 1934*

Matjaž Kmecl je nepoklicni žlahtnitelj vrtnic. Vzgojil je dve novi vrsti: vrtnico Prešeren in vrtnico Trubar. Prešeren je prva slovenska vrtnica, registrirana kot sorta. Je grmasta vrtnica roza barve s precej velikimi cvetovi, ki lahko v premeru merijo tudi do 12 cm.

Rodil se je v učiteljski družini očetu Edu in materi Boži, ki sta živela in učila tudi v Velenju. Leta 1953 je maturiral na I. gimnaziji v Celju, leta 1959 pa diplomiral iz slavistike na ljubljanski univerzi. V Ljubljani je tudi doktoriral, in sicer z disertacijo Uvod v razlago sodobne slovenske novele. Od leta 1969 je bil zaposlen na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani; sprva kot asistent na katedri za zgodovino slovenske književnosti, nato kot docent za zgodovino slovenske literature, dve leti je bil predstojnik oddelka, med letoma 1977 in 1979 pa tudi dekan. Deloval je tudi kot vodja jezikovnega razsodišča in predsednik republiškega komiteja za kulturo, v obdobju 1990–1992 pa je bil član predsedstva Republike Slovenije. Od leta 1977 je član Slovenske akademije znanosti in umetnosti (redni od leta 2003). Leta 2012 je bil imenovan tudi za častnega občana Ljubljane.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

častni občan

imenovan 1977

FRANC LESKOŠEK

politik, gospodarstvenik, narodni heroj

rojen: *Celje, 1897*
umrl: *Ljubljana, 1983*

Franc Leskošek je odigral pomembno vlogo pri razvoju premogovništva in elektroenergetike v Šaleški dolini ter pri gradnji novega Velenja. V Velenju je bil pogost gost in v mestu so mu uredili počitniško hišo, kjer je bival med obiski. Hiše se je prijelo ime Lukova vila. Danes imajo v njej prostore velenjski taborniki.

Franc Leskošek (ilegalno partijsko ime Luka) je osnovno šolo končal v Trnovlju, nato je bil vajenec pri ključavničarju v Žalcu, potem pa se je v Westnovi tovarni v Celju (kasneje EMO Celje) izučil za kovinostrugarja. Večji del 1. svetovne vojne je preživel na soški fronti, po vojni pa je bil med borci za severno mejo. Kot tovarniški delavec je bil izjemno dejaven v sindikalnem gibanju, leta 1926 pa je postal tudi član Komunistične partije Jugoslavije (KPJ). Od leta 1934 je bil član njenega centralnega komiteja, ko je generalni sekretar KPJ postal Josip Broz, pa je bil imenovan za člana novega vodstva KPJ. Leta 1937 je bil na ustanovnem kongresu Komunistične partije Slovenije (KPS) izvoljen za sekretarja njenega centralnega komiteja (CK KPS). Leta 1940 se je umaknil v ilegalo in takoj po okupaciji postal predsednik vojne komisije CK KPS, po ustanovitvi slovenskih partizanskih enot pa poveljnik glavnega štaba partizanskih odredov Slovenije. Po vojni je bil republiški minister za industrijo in rudarstvo, minister za težko industrijo v zvezni vladi in predsednik zveznega sveta za strojegradnjo. Med letoma 1958 in 1963 je opravljal tudi funkcijo podpredsednika zvezne jugoslovanske skupščine.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

častni občan

imenovan 2002

IVAN MARIN

glasbenik, ravnatelj

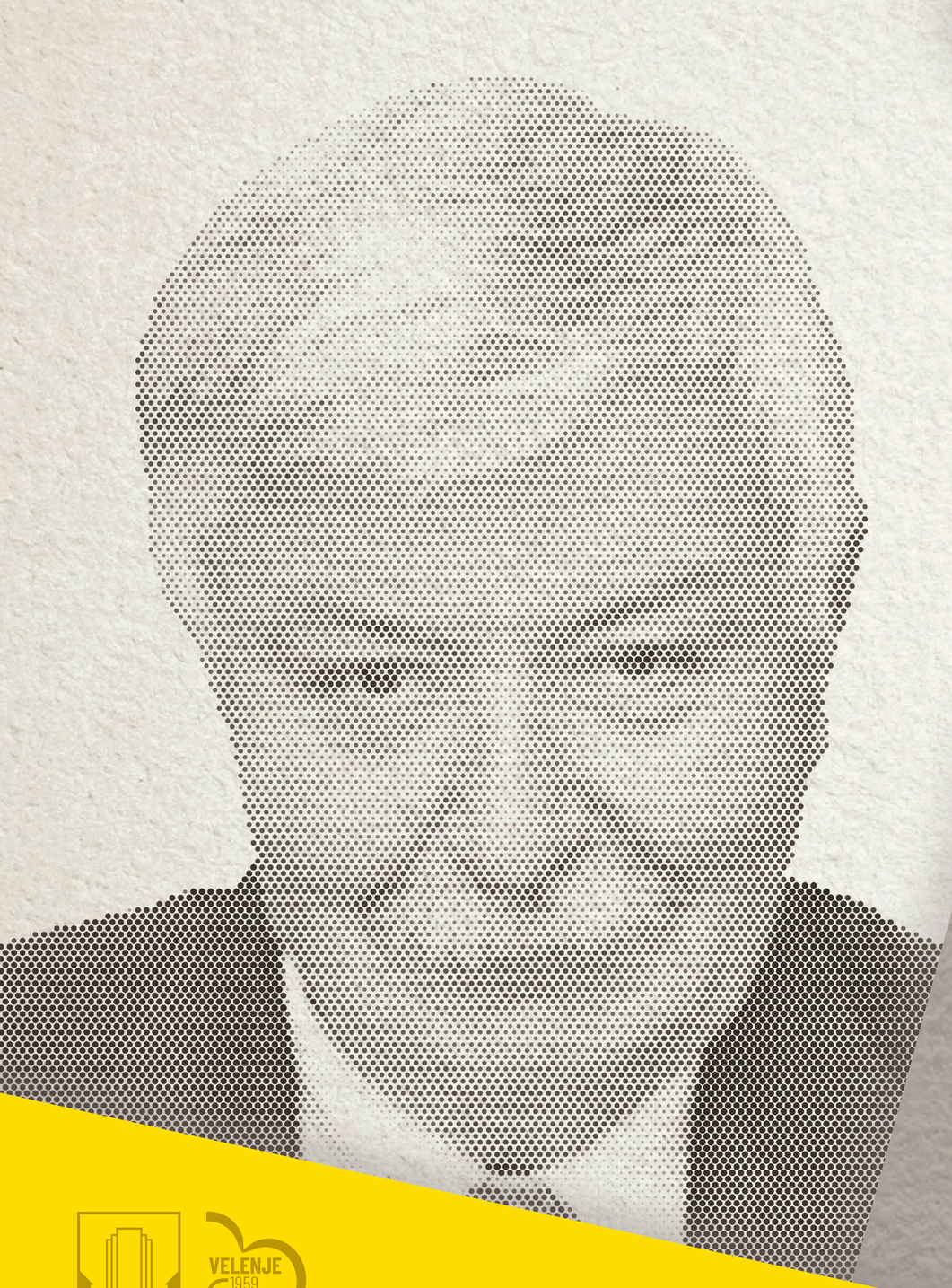
rojen: *Trbovlje, 1938*

Magistrski naziv je Ivan Marin pridobil v Beogradu, saj je bila v tistem času Fakulteta glasbenih umetnosti Univerze v Beogradu v celotni Jugoslaviji edina s podiplomskimi programi glasbenih smeri. Za podiplomski študij dirigiranja so ga v študijskem letu 1985/1986 izbrali zaradi mednarodnih uspehov pri vodenju zbora in orkestra.

V Ljubljani je končal srednjo glasbeno šolo in akademijo za glasbo, leta 1987 pa je v Beogradu pridobil naziv magister dirigiranja. V velenjski glasbeni šoli se je zaposlil leta 1963, leta 1965 je postal njen ravnatelj. Leto kasneje je kot zunanji sodelavec začel poučevati tudi umetnostno vzgojo (smer glasba) na velenjski gimnaziji. Takrat je ustanovil Dekliški zbor Gimnazija Velenje, ki ga je uspešno vodil 20 let. Zbor je bil v tem času prejemnik številnih najvišjih priznanj in nagrad na tujih in domačih tekmovanjih in revijah. Leta 1969 je prevzel vodenje rudarske godbe. Tudi s pihalnim orkestrom je posegal po najvišjih priznanjih na domačih in mednarodnih tekmovanjih. Bil je tudi predsednik Glasbene mladine Slovenije in član njenega jugoslovanskega predsedstva, član mednarodnega glasbenega združenja CISMA in Evropskega združenja glasbenih šol EMU, član in predsednik žirij na tekmovanjih slovenskih pihalnih orkestrov, vodil je komisijo za določanje učnih programov v glasbenih šolah, Zvezo kulturnih organizacij, Združenje pihalnih orkestrov Slovenije in Umetniški svet Zveze slovenskih godb.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

častni občan

imenovan 2015

SREČKO MEH

politik

rojen: *Završe, 1943*

Srečko Meh je kot član pihalnega orkestra 20. septembra 1959 nastopal na slovesnosti ob odprtju novozgrajenega velenjskega mestnega središča.

Srečko Meh je bil velenjski župan šestnajst let. V času njegovih štirih mandatov je Velenje med drugim prejelo zlato plaketo Entente florale za urejenost evropskih mest, priznanje za ureditev mestnih gozdov, bronasti znak policije za sodelovanje pri krepitvi varnosti, naziv Občina po meri invalidov, priznanje za občino z najboljšo prakso e-poslovanja v državi, priznanje za razvoj turistične društvene dejavnosti, plaketo veteranskega združenja Sever, priznanje Sveta Savinjske statistične regije, priznanje za energetsko najučinkovitejšo mestno občino v Sloveniji in priznanje za najbolj zeleno slovensko občino. V tem obdobju je Velenje postalo tudi stalnica najvišjih mest in priznanj akcije Moja dežela – lepa in gostoljubna ter skupaj s še petimi slovenskimi mesti uspešno kandidiralo za Evropsko prestolnico kulture 2012.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

častni občan

imenovan 2007

DR. DR. H. C. DUŠAN MLINŠEK

gozdarski strokovnjak

rojen: *Velenje, 1925*

Dušan Mlinšek je leta 1991 postal ambasador Republike Slovenije v znanosti, leta 1997 pa je prejel častni doktorat Univerze v Oslu. Je tudi dopisni član Akademije gozdarskih znanosti v Firencah.

Osnovno šolo je obiskoval v Velenju, nato se je šolal na gimnaziji v Celju. Leta 1944 so ga vpoklicali v nemško vojsko. Boril se je na vzhodni fronti, a je še istega leta prebegnil k partizanom. Po vojni je končal študij gozdarstva na Univerzi v Zagrebu in začel s službovanjem na Ministrstvu za gozdarstvo v Sloveniji. Leta 1951 je postal vodja Oddelka za urejanje gozdov v Murski Soboti, leto kasneje pa je prevzel vodenje Gozdne uprave Poljane na novomeškem območju. V obdobju od leta 1953 do leta 1960 je kot vodja oddelka za urejanje gozdov pustil velik pečat na slovenjegraškem gozdnogospodarskem območju. Navdušen nad švicarskim gozdarstvom je doktorat vpisal v Zurichu in doktoriral leta 1958. Pomembno je prispeval k razvoju sonaravnega gojenja gozdov. Leta 1960 se je zaposlil na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je poleg profesure opravljal tudi vodstvene funkcije. Po zaposlitvi na fakulteti je prevzemal tudi številne funkcije v mednarodnih strokovnih organizacijah.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

častni občan

imenovan leta 1913

DR. KAREL VERSTOVŠEK

politik, jezikoslovec

rojen: *Velenje, 1871*
umrl: *Maribor, 1923*

Karel Verstovšek je bil za častnega občana imenovan v desetih štajerskih občinah. V letošnjem letu, ob stoti obletnici ustanovitve Univerze v Ljubljani, se ga še posebej spominjamo kot »političnega očeta« prve slovenske univerze.

Osnovno šolo je končal v Velenju, gimnazijo pa v Celju. Klasično filologijo je študiral v Gradcu, kjer je leta 1903 tudi doktoriral. Do leta 1911 je poučeval na gimnaziji v Celju, nato pa je bil od leta 1921 pa vse do smrti profesor na klasični gimnaziji v Mariboru. Vmes je bil poklicni politik. Eden najvidnejših slovenskih politikov je postal v obdobju pred 1. svetovno vojno. Bil je član klerikalne stranke, leta 1907 pa je dejavno sodeloval pri ustanavljanju Kmečke zveze. Leta 1909 in 1913 je bil izvoljen za poslanca v štajerskem deželnem zboru, na nadomestnih volitvah leta 1910 in na rednih leto kasneje pa tudi v državni zbor na Dunaju. Kot politik in poslanec je odločno branil pravice Slovencev. Deloval je v Jugoslovanskem klubu poslancev in postal eden najpomembnejših organizatorjev deklaracijskega gibanja. Kot predsednik Narodnega sveta za Štajersko je odigral pomembno vlogo v boju za severno mejo. Med drugim je sodeloval pri pripravah za prevzem vojaške oblasti v Mariboru in majorja Rudolfa Maistra imenoval za generala. Leta 1918 je postal poverjenik za uk in bogočastje v Narodni vladi SHS in odigral pomembno vlogo pri preurejanju šolstva. Zaslužen je bil za ustanovitev več novih šol, predvsem strokovnih, pa tudi gimnazije v Murski Soboti in ljubljanske univerze.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

častni občan

imenovan 2004

DR. MILAN ŽEVART

zgodovinar, muzealec, pedagoški delavec

rojen: *Podkraj pri Velenju, 1927*
umrl: *Slovenj Gradec, 2006*

Dr. Milan Ževart je bil pobudnik ustanovitve Šaleškega muzejskega in zgodovinskega društva ter deset let njegov predsednik.

Osnovno šolo je obiskoval v Velenju. Pred začetkom 2. svetovne vojne je končal tri razrede klasične vzporednice na celjski gimnaziji. Po vojni je šolanje nadaljeval in maturiral leta 1947. Jeseni istega leta se je vpisal na Filozofsko fakulteto v Ljubljani, kjer je leta 1952 diplomiral iz zgodovine in geografije, leta 1974 pa doktoriral iz zgodovine. Sprva je bil zaposlen kot profesor na klasični gimnaziji v Mariboru. Bil je tudi zunanji sodelavec Zavoda za šolstvo za zgodovino. Od leta 1958 do leta 1992 je bil ravnatelj Muzeja narodne osvoboditve v Mariboru ter profesor na Pedagoški akademiji in Pedagoški fakulteti v Mariboru. Leta 1985 je bil izvoljen za rednega profesorja za novejšo zgodovino na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Bil je poslanec kulturno-prosvetnega zbora jugoslovanske zvezne skupščine, član republiškega in zveznega odbora Zveze združenj borcev NOV, član Sveta za znanost Republike Slovenije, član republiškega komiteja za šolstvo itd. Za svoje delo je prejel številna priznanja in nagrade, med drugim častni znak svobode Republike Slovenije.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let

častni občan

imenovan 1984

NESTL ŽGANK

politik, gospodarstvenik

rojen: *Dolenja vas pri Preboldu, 1909*
umrl: *Topolšica, 2004*

Med delovnim potovanjem po Ameriki se je navdušil nad tam videnim daljinskim ogrevanjem in leta 1959 je Velenje kot prvo jugoslovansko mesto dobilo toplovod.

Že pred 2. svetovno vojno, ko je delal v tekstilni tovarni v Preboldu, se je dejavno vključil v boj delavcev za socialne pravice. Še aktivnejši je postal, ko se je zaposlil v galvanizerski delavnici v Ljubljani, kjer se je leta 1941 vključil v Komunistično partijo Slovenije. Po okupaciji se je takoj pridružil odporniškemu gibanju; najprej v Ljubljani, nato pa je vse do konca vojne deloval pretežno na Štajerskem, kjer je organiziral partizanske tehnike. Ko je leta 1950 prevzel vodenje velenjskega premogovnika, se je začela preobrazba Velenja iz obrobnega trga v sodobno mesto, namenjeno delovnim ljudem. Uveljavil je svoje prepričanje, da morajo delavci živeti v svetlih in prostornih stanovanjih ter imeti na voljo vse, kar je potrebno za udobno življenje v mestu. Pod njegovim vodstvom se je velenjski premogovnik razvil v enega največjih in najsodobnejših premogovnikov v Jugoslaviji, sodeloval pa je tudi pri ustanavljanju številnih drugih podjetij v Velenju, med drugim Gorenja. Bil je ključna osebnost gradnje novega Velenja. Nestl Žgank je bil deset let tudi predsednik območne organizacije Združenja borcev za vrednote NOB Velenje.

MESTNA OBČINA VELENJE

VELENJE 1959 2019 60 let